

Talouden toteutuminen 2024 / osavuosikatsaus 1-3

Kaupunginhallitus 06.05.2024 § 143

Valmistelija: Talousjohtaja Anne Takala
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

RAPORTOINTI VALTUUSTOLLE

Hallintosäännön mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukauden välein. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille hallintosäännön talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Toimielimet raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle neljännesvuosittain: ensimmäinen raportointikausi kattaa kuukaudet 1–3 (taloudelliset tavoitteet), toinen 1–6 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet), kolmas 1–9 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet) ja neljäs 1–12 (tp). Raportit toimitetaan palvelualueittain.

Tammi-maaliskuun 2024 osavuosikatsaus on koottu talouspalveluissa. Raportit on tulostettu valtuuston hyväksymällä sitovuustasolla.

Toteutumisvertailun alussa on kaupungin ja liikelaitosten yhdistetty tuloslaskelma sekä kaupungin tuloslaskelma. Liikelaitosten tuloslaskelmat ovat vertailun lopussa.

Tasaisen käytön mukainen kolmen kuukauden tuottojen ja kulujen käyttöaste ja toimintakate on 25 % budjetoidusta. Tuotot kertyvät osin jälkipainotteisesti ja loppuvuoden menot ovat alkuvuotta isommat, koska esimerkiksi osa palvelujen laskutuksista ei toteudu reaaliaikaisesti.

YLEISTÄ

Uudenkaupungin asukasmäärä laski alkuvuonna. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan asukkaita oli maaliskuun lopussa 14 915 eli 24 henkeä vähemmän kuin viime vuoden lopussa (Huom! Vuoden 2023 väkilukua korjattu -2 hengellä). Kuolleisuus ylitti syntyvyyden 37 hengellä. Lapsia syntyi 26. Kaupungin nettomuuttovoitto oli 15 eli kaupunkiin muutti enemmän asukkaita kuin sieltä lähti.

Koko maan työttömyys kasvoi viime vuodesta, mutta Uudenkaupungin työttömyys laski yli prosenttiyksiköllä (-1,7 %). Se oli kuitenkin edelleen Varsinais-Suomea ja koko maata korkeampi. Maaliskuun lopussa koko maassa työttömiä oli 10,7 % (9,6 % 3/2023) ja Varsinais-Suomessa 9,7 % (9,0 % 3/2023) työvoimasta. Uudenkaupungin työttömyysaste oli 11,0 % (12,7 % 3/2023).

Kaupunki ei ottanut alkuvuonna pitkäaikaista luottoa.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupungin verotilitykset laskivat alkuvuonna 27,5 % vuodesta 2023. Tuloverojen määrä laski 34,1 %, n. 4,0 miljoonaa euroa, yhteisöveron tilitykset sen sijaan nousivat 0,5 %, 11 000 euroa. Kiinteistöverot nousivat 9,6 %, 29 000 euroa. Alkuvuoden 2024 verotulot eivät ole vertailukelpoiset vuoden 2023 verotuloihin, koska kunnille tilitettiin vielä alkuvuonna 2023 vuoden 2022 verotuloja vuoden 2022 jako-osuuksilla.

Talousarviossa 2024 verotuloiksi on arvioitu 40,6 miljoonaa euroa (2023 toteuma 39,3 milj. euroa). Tästä kiinteistöveron osuus on 6,1 miljoonaa euroa (2023 toteuma 5,7 milj. euroa) ja yhteisöveron 6,4 miljoonaa euroa (2023 toteuma 5,6 milj. euroa).

Kuntaliiton viimeisimmän verotuloennusteen mukaan koko vuoden verotulot olisivat 39,5 miljoonaa euroa (ta 40,6 milj. euroa). Kiinteistöveron tuotto ylittäisi talousarvion 0,1 miljoonalla eurolla ja yhteisöveron tuotto puolestaan alittaisi talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Suomen talouden kasvunäkymät ovat talven aikana heikentyneet, joten verotuloennusteet ovat epävarmoja.

Kaupungin valtionosuudet olivat vain 1,5 miljoonaa euroa (1,9 milj. euroa v. 2023). Valtionosuudet olivat talousarvion mukaiset.

Kaupungin tuloslaskelman toteutuminen

Kaupungin toimintatuotot olivat 5,6, miljoonaa euroa eli ne ovat hieman nousseet vuodesta 2023 (5,2 milj. euroa).

Kaupungin (ilman liikelaitoksia) tuloslaskelman toimintakate (toimintatuottojen ja -kulujen erotus ilman poistoja) oli -9,3 miljoonaa euroa (3/2023, -9,2 milj. euroa). Kaupungin (ilman liikelaitoksia) henkilöstökulujen toteutumisaste oli 22,4 % (3/2023, 22,8 %). Talouden toteutumisen osalta on huomioitava, että osa tuloista kertyy jälkipainotteisesti. Palvelujen ostojen toteutumisaste oli 24,4 % (3/2023, 22,7 %) ja aineiden ja tarvikkeiden ostojen 21,8 % (3/2023, 18,8 %) talousarviosta.

Kaupungin vuosikate oli noin 2,4 milj. euroa positiivinen (3/2023, 6,9 milj. euroa) ja tilikauden tulos 1,0 miljoonaa euroa positiivinen (3/2023, 5,6 milj. euroa).

1–3/2024 käyttötalouden toimintakulujen toteuma on talousarvion mukainen. Henkilöstökulujen kolmen kuukauden toteuma on 22,8 %. Lisäksi vuonna 2022 solmittu palkkaratkaisu nostaa kunta-alan palkkoja 1.6.2024 alkaen n. 3 prosenttia. Henkilöstömenojen arvioidaan kasvavan 4,4 % vuodesta 2023, mikä on huomioitu talousarviossa.

Tuloslaskelma, kaupunki						
Ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	Käyttö 01-03/2023	TA + muutos 2024	Käyttö 01-03/2024	Käytön %	Tot. Arvio 2024
Toimintatuotot	25 676 677	5 213 566	24 769 003	5 573 549	22,5 %	24 769 003
Valmistus omaan käyttöön	409 740	79 847	447 000	74 167	16,6 %	447 000
Toimintakulut	-63 821 587	-14 475 494	-65 809 347	-14 938 126	22,7 %	-65 809 347
TOIMINTAKATE	-37 735 170	-9 182 081	-40 593 344	-9 290 410	22,9 %	-40 593 344
Verotulot	39 277 732	14 328 868	40 631 000	10 388 038	25,6 %	40 631 000
Valtionosuudet	7 303 526	1 861 191	5 971 255	1 491 351	25,0 %	5 971 255
Rahoitustuotot ja -kulut	1 044 587	-58 920	448 698	-168 003	-37,4 %	448 698
VUOSIKATE	9 890 675	6 949 058	6 457 609	2 420 977	37,5 %	6 457 609
Poistot ja arvonalentumiset	-5 265 013	-1 336 383	-6 071 512	-1 371 939	22,6 %	-6 071 512
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0		0
TILIKAUDEN TULOS	4 625 662	5 612 675	386 097	1 049 038	271,7 %	386 097
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 833 047	5 663 688	644 188	1 098 757	170,6 %	644 188

Investoinnit / kaupunki

Kaupungilla on käynnissä voimakas investointivaihe, koska toimitilojen korjausvelka on iso. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä keskityttiin investointien suunnitteluun ja kilpailutukseen, ja investointien määrä oli vain puolet tasaisen käytön mukaisesta arviosta. Investointien nettokäyttöaste oli 12,7 % (3/2023, 12,0 %); 3,4 milj. euroa.

Investointien painopiste on loppuvuodessa, ja investointimenojen käyttöaste vaihtelee vuosittain hankkeiden toteutumisaikataulujen ja maksupostien takia. Monitoimijatalo Wintteriin liittyvät kustannukset olivat 2,2 miljoonaa euroa (3/2023 2,6 milj. euroa). Osa Wintterista rahoitetaan leasing-rahoituksella rakennuksen valmistuessa vuodesta 2025 alkaen, mikä ei näy investoinneissa.

Liikelaitokset

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos

Uudenkaupungin Veden liikevaihto oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1 272 903 euroa, 24,0 % talousarviosta. Liikevaihto kasvoi edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 162 468 euroa. Liikelaitoksen liikealijäämä oli -83 587 euroa. Tilikauden alijäämä puolestaan oli -68 009 euroa.

Vuodelle 2024 investointeihin on varattu 1 846 000 euroa. Toistaiseksi merkittävimmät investoinnit ovat olleet Nervanderin vesilaitoksen prosessiparannukset ja uuden huoltorakennuksen rakentamisesta aiheutuneet kustannukset. Tulevia vesihuoltoverkoston saneerausurakoita ei ole vielä kilpailutettu, mutta niitä on kuitenkin jo valmisteltu. Toteutuneet investoinnit olivat vuoden ensimmäiseltä neljännekseltä 263 059 euroa (3/2023 vain 42 381 euroa).

Liikelaitoksen alkuvuosi oli tappiollinen, mutta tilanne korjaantuu vuoden aikana, ja liikelaitos tulee saavuttamaan sille asetetut taloudelliset tavoitteet.

Koska toiminnan ja investointien rahavirta oli alijäämäinen, joudutaan menoja kattamaan ottamalla lainaa. Tällä hetkellä Uudenkaupungin Vesi liikelaitos on velaton, mutta talousarviossa on varaus 1,0 miljoonan euron lainalle, jolla on tarkoitus rahoittaa vuoden 2024 investointeja.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Vakka-Suomen Veden liikevaihto oli 787 707 euroa, 32,5 % talousarviosta.

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 348 909 euroa eli 157,4 % koko vuoden talousarviosta. Tilikauden ylijäämä puolestaan oli 348 122 euroa (ta 57 260 euroa).

Liikevaihto ja ylijäämät ovat tällä hetkellä korkeat, koska tulovirtaamat jätevedenpuhdistamolle ovat alkuvuodesta suuret. Tilanne tulee tasaantumaan kesän myötä.

Käyttötalouden menot ovat kokonaisuutena arvioiden toteutuneet hieman arvioitua pienempinä ja toimintakulujen toteumaprosentti oli 19,9 % (3/2023 17,5 %).

Liikelaitos on alkuvuonna valmistellut kesän ja syksyn aikana toteutettavia investointeja. Investoinneissa on toteutettu toistaiseksi vain pieniä kohteita, suurin yksittäinen investointi on ollut uusi ilmastuskompressori biologisen puhdistusosan tarpeisiin. Toteutuneet investoinnit olivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä vain 41 960 euroa eli 9,3 % vuodelle 2024 varatusta 450 000 eurosta.

Liikelaitoksen pääomakustannukset ovat suuret. Sen korkomenot ja lainanlyhennykset olivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä yhteensä 61 701 euroa eli n. 7,8 % (3/2023 9,2 %) tarkasteltavan jakson liikevaihdosta. Liikelaitoksen kokonaislainakanta oli maaliskuun lopussa 3,3 milj. euroa (3/2023 3,9 milj. euroa).

Liikelaitoksen talous on toteutunut hyvin. Liikevaihto on ollut arvioitua suurempi, ja toimintakulut ovat olleet arvioitua pienemmät, mutta ostot voivat vaihdella kuukausittain paljonkin.

Liikelaitoksen maksuvalmius on ollut hyvä, ja pienemmät investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella. Tulevista investoinneista tällä hetkellä valmisteltavana ovat mm. ns. alapihan asfaltointi ja sakeuttamon kattaminen, josta tuli päätös vasta talousarvion laatimisen jälkeen. Nämä rahoitetaan lainarahalla.

Tuloslaskelma/kaupunki ja liikelaitokset

Kaupungin ja liikelaitosten tuloslaskelman toimintakate (tulojen ja menojen erotus) oli -8,6 miljoonaa euroa (3/2023, -8,7 milj. euroa).

Vuosikate oli 3,1 miljoonaa euroa positiivinen (3/2023, +7,5 milj. euroa). Tilikauden tulos on tässä vaiheessa 1,3 miljoonaa euroa positiivinen (3/2023 5,7 milj. euroa), mutta se heikkenee loppuvuonna.

Tuloslaskelma, yhdistelmä						
Ulkoinen ja sisäinen 1 000 €	TA 2024	Talouden tot. Yhteensä	Ugin kaupunki	Ugin Vesi	V-S Vesi	Tot. Arvio 2024
Toimintatuotot	32 603	7 637	5 574	1 275	788	32 603
Valmistus omaan käyttöön	447	74	74	0	0	447
Toimintakulut	-71 391	-16 307	-14 938	-1 091	-278	-71 391
TOIMINTAKATE	-38 341	-8 596	-9 290	184	510	-38 341
VUOSIKATE	8 263	3 113	2 421	185	507	8 263
TILIKAUDEN TULOS	416	1 312	1 049	-83	346	416
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	743	1 379	1 099	-68	348	743

Valtuuston päättämät talousarviomuutokset

Kaupunginvaltuusto päätti 5.2.2024 vuoden 2024 investointimäärärahojen tarkistamisesta. Vuodelta 2023 vuodelle 2024 oli jo siirretty investointimäärärahoja yhteensä 3 833 000 euroa. Lisäsiirto vuodelle 2024 on 3 798 000 euroa.

18.3.2024 kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä vuoden 2024 talousarvioon 150 000 euron lisämäärärahan Pohitullin palloiluhallin saneerauksen suunnittelua ja toteutusta varten.

Yhteenveto

Kaupungin ja liikelaitosten talous on kokonaisuudessaan toteutunut talousarvion mukaisesti, eikä siihen esitetä tässä vaiheessa muutoksia.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee talouden 1–3/2024 osavuosisikatsauksen tiedoksi ja antaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle sekä esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaiset talousarviomuutokset.

Kaupunginjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen: Esityslistan päätösehdotuksesta poistetaan viimeinen kohta "...sekä esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaiset talousarviomuutokset".

Päätös: Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti merkitä talouden 1-3/2024 osavuosisikatsauksen tiedoksi ja antaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginvaltuusto 13.05.2024 § 31
2375/02.02.02/2024

Esittelijä: Kaupunginhallitus

Päätösehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee talouden 1–3/2024 osavuosisikatsauksen tiedoksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
